

Høringsuttalelse fra KonKraft til Miljøverndepartementet: “Oppdatering av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten”

Det vises til Stortingsmelding nr. 8 (2005-2006) om helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og Lofoten, og det pågående arbeidet med oppdatering av denne. KonKraft sin høringskommentar inkluderer uttalelsen fra KonKraft sitt Råd (vedlagt) fra april i år som beskriver sammensetning, viktige synspunkter og mål for KonKraft.

Detaljerte faglige kommentarer vil komme direkte fra organisasjonene, men vi vil påpeke følgende til arbeidet som har vært gjort samt prosessen videre og hva vi her ser som viktig:

Forvaltningsplanen og konsekvensutredning

KonKraft ønsker en åpen og konstruktiv dialog med myndigheter, politikere og samfunn for å bidra til en langsiktig og forutsigbar petroleumspolitik. KonKraft har god erfaring fra strategisk samordning for bransjen og treparts-samarbeidet når det gjelder forskning, kompetanse og fornying for å sikre en fremtidsrettet utvikling. Vi har derfor en forventning om at det arbeides videre med oppdatering av eksisterende utredninger for aktuelle områder og prospekter med involvering av hele olje/gass-bransjen og øvrige relevante instanser gjennom åpne helhetlige prosesser. Formålet med forvaltningsplanen er å legge til rette for verdiskapning gjennom bærekraftig bruk av ressurser og goder ved en helhetlig forvaltning av det marine miljø.

Konsekvensvurderinger har gjennom oljehistoriens 40 år vært svært viktig. For havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen minnes det om Stortingsmelding nr. 26 (1993-1994) om konsekvensutredning for blant annet Nordland VI og VII, samt “Utredning av konsekvenser av helårig petroleumsvirksomhet i området Lofoten – Barentshavet” i 2003. Etter mange år med omfattende generell kunnskapsinnhenting gjennom arbeidet med helhetlig forvaltningsplan for Barentshavet og havområdet utenfor Lofoten, er det viktig og nødvendig at det nå sammenstilles og utgis en konsekvensutredning iht. Petroleums-loven og Petroleums-forskriften. Ettersom området i forvaltningsplanen dekker et område på omtrent 2 ganger arealet av fastlands-Norge, bør videre arbeid ha som formål å gjennomføre detaljerte konsekvensanalyser av petroleumsvirksomhet på de geografiske lokaliteter som er ansett som mest prospektive med hensyn til å framskaffe et skikkelig grunnlag for å ta stilling til om områdene skal åpnes eller ikke. Et komplett underlag for konsekvensutredning har man ikke i dag. Det er for eksempel mangler innen samfunnsøkonomi og lokal involvering, og forvaltningsplanen er således ikke tilstrekkelig som en konsekvensutredning. Den har heller ikke opplegg for konsultasjon underveis eller konsekvenser om hva som skjer med samfunnet hvis man velger en strategi der vesentlige deler av norsk sokkel ikke gjøres tilgjengelig for olje- og gass-aktivitet.

KonKrafts medlemmer forventer en rask politisk beslutning om å konsekvensutrede havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen.

KonKraft er en samarbeidsarena for:

Viktighet av bransjen

Petroleumsnæringens er særdeles viktig for Norge, og skaper store verdier for fellesskapet: 1/4 av BNP, 1/3 av statens inntekter og 1/2 av eksportinntektene. Næringen sysselsetter direkte og indirekte nær 250.000, gir lokale ringvirkninger og bidrar til teknologiutvikling. Petroleumsnæringen vil i mange tiår fremover være en bærebjelke i det norske samfunn, og har en bredde, styrke og erfaring som er unik i norsk sammenheng. Norsk olje- og gass-politikk må fortsatt bygge på en ambisjon om at alle petroleumsforekomster på norsk sokkel skal utnyttes. Store funn kan forhindre at norsk industris ledende teknologiposisjon internasjonalt forvitrer, og bidra til at norske standarder, klimavennlige løsninger og praksis fra norsk sokkel blir et globalt referansepunkt. Det nevnes også at olje, men særlig norsk gasseskport er viktig for at EU skal nå sine 2020 mål for CO₂-reduksjon gjennom blant annet redusert bruk av kull.

Tilgang til areal

For å opprettholde verdiskapning og breddesatsing i olje- og gass-bransjen må tilgang på nye arealer på plass. Det gjenværende ressurspotensialet for olje og gass på norsk sokkel er stort, og ca. 60 % av petroleumsressursene er ennå ikke utvunnet, og store deler av dette er ikke engang påvist. Det er en direkte sammenheng mellom åpning av nye arealer og verdiskapning, og tidsperspektivet fra et område åpnes for leting til produksjon er 15 år eller mer for middels til store funn. Dette betyr at beslutninger som tas de nærmeste årene først kan gi produksjon etter 2025. Derfor er langsiktighet i forvaltningen viktig. Havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen er prioritert i denne sammenheng, fordi disse områdene er blant de desidert mest lovende leteområdene på norsk sokkel med Nordland VI som det mest prospektive jamfør Oljedirektoratet sine vurderinger.

Leting og utvinning i nye områder innebærer videreutvikling og aktiv bruk av norsk verdensledende teknologi som ivaretar hensynet til miljø, sikkerhet og arbeidsplasser. God sameksistens med andre næringer må være en del av konsekvensutredningen. Norge vil gå glipp av store inntekter, store kunnskapsløft og store investeringer om ikke dagens politikere gjør kloke valg de neste par årene. Tiltakene dreier seg om å få mest mulig ut av ressursene gjennom å maksimere utvinningen fra eksisterende felt, fortsatt høy leteaktivitet i nye så vel som i modne områder og ved å legge bedre til rette for å bygge ut små funn (standardisering, enkle smarte løsninger). Ormen Lange var siste store funn på norsk sokkel, i 1997, og oljeproduksjonen fra Nordsjøen hadde sin topp i 2001.

Leverandørindustrien

Det har vært dalende aktivitet i utsatte deler av leverandørindustrien, selv om det i senere tid har tatt seg noe opp igjen. Norsk offshorenæring sysselsetter mer enn 85.000 direkte ansatte og hadde i fjor en omsetning på ca. 250 milliarder NOK. Av dette er ca. 120 milliarder internasjonalt salg. I de nærmeste årene forventes det at norsk sokkel vil bli preget av små utbygginger og sterk internasjonal konkurranse. Presset på mer kostnadseffektive utbyggingsløsninger og standardisering har økt. Et felles mål for organisasjonene bak KonKraft er å finne løsninger som ivaretar kompetanse, arbeidsplasser og gode omstillinger. Vi vil påpeke det ansvar som påhviler myndighetene og deres evne til å se de langsiktige linjene som må på plass for å sikre fortsatt høy

KonKraft er en samarbeidsarena for:

sysselsetting og velstand. Oljeselskapene og leverandørindustriens strategier gjennomgås og utvikles når flere og flere prosjekter blir internasjonale. Dette betyr at kompetansen, jobbene og gevinstene også fordeles på en ny måte. Hvis denne trenden fortsetter så vil det medføre både omlegging og nedlegging av arbeidsplasser samtidig at man svekker muligheten for å opprettholde den høye eksportverdien. Petroleumsindustrien sysselsetter arbeidstakere over hele landet, og arbeidsplasser kan forsvinne i flere lokalsamfunn dersom ny usikkerhet brer seg fordi man ikke får til en jevn tilgang til nye ressurser for industrien.

Klima og miljø

Petroleumsnæringen er pålagt strenge krav for sin virksomhet, og har levert gode resultater i 40 år. En videre ekspansjon av petroleumsvirksomheten i våre nordlige farvann vil fortsatt være en drivkraft for den teknologiske utviklingen, der ilandføring, undervannsløsninger og sameksistens med fiskeri er viktige stikkord. Dette er en utvikling som samfunnet er helt avhengig av hvis dagens positive samfunnsutvikling skal fortsette. Norge har en solid teknologisk plattform for videreutvikling av løsninger som sikrer klima, og ytre miljø. Innovative og miljøriktige løsninger har ofte hatt sitt utspring i behov innen olje- og gassektoren sammen med krav satt fra norske myndigheter.

Sikkerhet

Utviklingen av helhetstankegangen om "sikkerhet, mennesker og systemer" fikk en voldsom fremgang gjennom utvikling av oljeindustrien i Norge. Det var olje- og gassindustrien i samarbeid med myndighetene som utviklet nulltoleranse for ulykker. Det vi har sett de siste 20 år er at landbasert industri har tatt i bruk de erfaringene som har blitt utviklet offshore som igjen har ført til sikrere og bedre arbeidsliv totalt sett.

Ulykken i Mexico-gulven

Ulykken med "Deepwater Horizon" var en tragisk hendelse der 11 mennesker omkom. Hendelsen og håndteringen bør studeres nøye for å se hva som kan læres av ulykken. Konklusjoner må imidlertid baseres på granskninger og fakta før direkte sammenligninger kan gjøres. Sammen med myndigheter og andre ønsker KonKraft å lære av ulykken og diskuterer standarder, krav og praksis på norsk sokkel inkludert å synliggjøre eventuelle behov for teknologitvilling og krav til teknisk sikkerhet.

Videre prosess

KonKraft har gjennom KonKraft-rapportene, nedlagt et betydelig arbeid for å dokumentere petroleumssektorens ståsted i det norske samfunn, samt peke på en mulig strategisk retning fremover. Vi er opptatt av næringens videre liv i Norge og internasjonalt. Vi har kapasitet og kompetanse, og kan spille på de ulike organisasjonenes medlemmer. Det er viktig for oss at petroleumssektoren blir omtalt på en helhetlig måte i den forestående forvaltningsplanen, og KonKraft deltar gjerne med slutføring av forvaltningsplanarbeidet for å sikre at vår næring blir fremstilt på en korrekt måte.

VEDLEGG: Uttalelse fra KonKraft sitt råd 13. april 2010

KonKraft er en samarbeidsarena for:

UTTALELSE FRA KONKRAFTS RÅDSMØTE DEN 13. APRIL 2010

Gjennom arbeidet i KonKraft ønsker organisasjonene å rette søkelyset på bransjens muligheter og utfordringer, samt bedre samhandlingen og styrke bevisstheten rundt petroleumsnæringens betydning for Norge.

- a) KonKraft vil synliggjøre petroleumsnæringens betydning for Norge. Næringen skaper store verdier for fellesskapet: 1/4 av BNP, 1/3 av statens inntekter og 1/2 av eksportinntektene. Næringen sysselsetter direkte og indirekte nær 250.000. Konkraft er opptatt av at petroleumsnæringen gir lokale ringvirkninger. Vi vil bygge på erfaringen fra sør og få til en god samhandling i nord. Petroleumsnæringen vil være en bærebjelke i det norske samfunn i mange tiår fremover, og vil gi verdifull kompetanse til oppbygging av en fornybarsektor i Norge. Globalt vektlegger KonKraft verdens behov for tilgang til energi.
- b) KonKraft ønsker en åpen og konstruktiv dialog med myndigheter og politikere for å bidra til en langsiktig og forutsigbar petroleumspolitik. Vi har sett betydningen av strategisk samordning for bransjen når det gjelder forskning, kompetanse og fornying. Godt samarbeid mellom ulike myndigheter og bransjen er avgjørende for å sikre en fremtidsrettet utvikling.
- c) KonKraft vil rette oppmerksomheten mot lav aktivitet i utsatte deler av leverandørindustrien frem til 2012. Arbeidsplasser vil forsvinne i flere lokalsamfunn. I de kommende årene forventes det at norsk sokkel vil bli preget av små utbygginger og sterk internasjonal konkurranse. Presset på mer kostnadseffektive utbyggingsløsninger har økt. En mål i fellesskap finne løsninger som ivaretar kompetanse, arbeidsplasser og gode omstillinger. Et betydelig ansvar påhviler myndighetene og selskapene.
- d) Norsk olje- og gasspolitikk må fortsatt bygge på en ambisjon om at alle petroleumsforekomster på norsk sokkel skal utnyttes. Havområdene vest for Lofoten og Vesterålen må konsekvensutredes for å bedre kunnskapsbasen, før beslutning tas. Leting og utvinning må innebære aktiv bruk av norsk verdensledende teknologi som ivaretar hensynet til miljø, sikkerhet og god sameksistens med andre næringer.
- e) Petroleumsnæringen er underlagt strenge krav for sin virksomhet, og har levert gode resultater i 40 år. En videre ekspansjon av petroleumsvirksomheten i våre nordlige farvann er en drivkraft for den teknologiske utviklingen. Norge har en solid teknologisk plattform for videreutvikling av løsninger som sikrer klima, ytre miljø og sikkerhet.

KonKraft er en samarbeidsarena for:

Viktigheten
av bransjen

Dialog,
involvering

Leverandør-
industrien

Tilgang areal,
sameksistens

Klima, miljø
og sikkerhet